

Základní škola Domažlice, Komenského 17

**ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ
PROGRAM PRO ZÁJMOVÉ
VZDĚLÁVÁNÍ V ŠD**

Aktualizováno: 31. 08. 2023

Platnost: 01. 09. 2023

Obsah

1. Identifikační údaje
2. Charakteristika školní družiny
3. Délka a časový plán vzdělávání
4. Konkrétní cíle vzdělávání
5. Klíčové kompetence
6. Formy vzdělávání
7. Zájmové činnosti při ŠD
8. Obsah vzdělávání a časový plán činností
9. Podmínky přijímání žáků
10. Podmínky průběhu a ukončení vzdělávání
11. Podmínky pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami
12. Materiální podmínky
13. Personální podmínky
14. Ekonomické podmínky
15. Podmínky bezpečnosti práce a ochrany zdraví
16. Přílohy
 - a) Měsíční tematický plán
 - b) Týdenní skladba zaměstnání

1. Identifikační údaje

Název programu:	Školní vzdělávací program pro zájmové vzdělávání ve školní družině
Název školy:	Základní škola Komenského 17, Domažlice, příspěvková organizace
Adresa:	ZŠ Komenského 17, 344 01 Domažlice
Právní forma:	Příspěvková organizace
Zřizovatel:	Město Domažlice
Ředitel školy:	Mgr. Ivan Rybár
Ved. vychovatelka ŠD:	Anna Rojtová
Kontakt ŠD:	379 420 023
Charakteristika:	ŠD – nejvyšší povolený počet 210 žáků
Platnost programu:	01. 09. 2023

2. Charakteristika školní družiny

Školní družina vykonává pravidelnou činnost ve dnech školního vyučování, v době prázdnin je provoz ŠD přerušen, vedení školy o této skutečnosti včas informuje zákonné zástupce žáků.

Naše školní družina má osm oddělení. V přístavbě ZŠ Komenského 17 se nachází šest oddělení. Sedmé oddělení využívá prostor hudebny na 1. stupni ZŠ a osmé oddělení využívá učebnu č. 7 v prostorách 2. stupně ZŠ. Kapacita školní družiny činí 240 žáků. Je určena žákům 1. – 5. ročníku ZŠ Komenského 17, příspěvkové organizace.

Školní družina nabízí pestrou škálu činností, které se přizpůsobují věku a zájmům žáků. Činnost ŠD se řídí ŠVP pro zájmové vzdělávání. Družina spolupracuje s dalšími subjekty (knihovna, muzeum, kino Čakan, městská policie, hasiči, Policie ČR).

Na webových stránkách školy (www.zskom17.cz) se lze informovat o našich akcích a prohlédnout si fotografie.

3. Délka a časový plán vzdělávání

Délka vzdělávání je jeden školní rok (září – červen). V době prázdnin je činnost ŠD přerušen. Vzdělávací hodina v zájmovém vzdělávání trvá 60 min.

Časový plán je rozvržen do deseti měsíců.

V případě zájmu žáků, jejich zákonných zástupců a možnosti personálního zajištění ze strany ZŠ Komenského 17 jsou při školní družině v rámci hospodářské činnosti pořádány v týdenních cyklech (pracovní dny) v měsíci červenec a srpen příměstské tábory.

4. Konkrétní cíle vzdělávání

Cílem naší práce ve školní družině je nabízet takové činnosti, které:

- učí žáky smysluplně využívat volný čas
- učí žáky mezilidské komunikaci
- učí žáky spolupráci a toleranci
- vedou žáky k samostatnému rozhodování a tvorbě postojů
- učí žáky každého člověka vnímat jako jedinečnou osobnost
- rozvíjí u žáků slovní zásobu, fantazii, paměť, postřeh a soustředění
- rozvíjí u žáků pohybové schopnosti v oblasti jemné a hrubé motoriky
- vede žáky k tvořivosti
- utváří pracovní návyky a vztah k práci
- posilují u žáků pocit jistoty a sebedůvěry
- vedou žáky k uvědomování si svých práv, povinností a pocitů
- upevňují vztah k místu a prostředí, ve kterém žijí
- vytváří a upevňují vztah k lidovým tradicím a zvykům na Chodsku

5. Klíčové kompetence

Cílem těchto činností v naší ŠD je rozvíjení zejména těchto klíčových kompetencí, které se prolínají všemi činnostmi zájmového vzdělávání v průběhu docházky do školní družiny.

Kompetence k učení:

Žák se učí nejen spontánně, ale také vědomě, práci dokončí, klade si otázky, hledá na ně odpověď, získané vědomosti dává do souvislostí, uplatňuje v praktických situacích a dalším učení.

Kompetence komunikativní:

Žák umí formulovat své myšlenky a názory, ovládá svou řeč, vyjadřuje se souvisle a kultivovaně, umí naslouchat druhým, zapojuje se do diskusí, komunikuje bez ostychu s vrstevníky i dospělými.

Kompetence k řešení problémů:

Žák si všímá nejrůznějších problémových situací, přemýšlí o nich, hledá vhodná řešení v empirických, logických a matematických postupech. Žák chápe, že vyhýbání se řešení problému nevede k cíli. Snaží se je samostatně řešit. Uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí.

Kompetence sociální a personální:

Žák umí pracovat ve skupině, podílí se na tvorbě pravidel soužití, respektuje druhé a je tolerantní k odlišnostem mezi lidmi, přispívá k upevnění dobrých vztahů ve skupině, v případě potřeby poskytne druhému pomoc nebo o ní požádá, samostatně rozhoduje o svých činnostech, projevuje ohleduplnost a citlivost, dokáže se prosadit i podřít. Žák rozpozná nevhodné chování, nespravedlnost, agresivitu a šikanu.

Kompetence občanské:

Žák respektuje přesvědčení druhých, váží si jich, odmítá hrubé zacházení, je si vědom práv a povinností, aktivně se zapojuje do kulturního dění a sportovních aktivit. Chápe základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, má kladný vztah k přírodě a životnímu prostředí.

Kompetence pracovní:

Žák používá bezpečně a účinně svěřené nástroje, vybavení a materiály. Dodržuje vymezená pravidla bezpečnosti práce. Učí se plánovat, organizovat, hodnotit, odhaduje rizika svých nápadů, odpovědně přistupuje k úkolům a povinnostem. Dokončí rozdělanou práci, udržuje kolem sebe pořádek.

Kompetence k trávení volného času:

Žák se orientuje v možnostech smysluplného trávení volného času, umí si vybrat zájmové činnosti podle svých vlastních dispozic, rozvíjí své zájmy v organizovaných skupinách i individuálních činnostech, dokáže odmítnout nevhodnou nabídku pro trávení volného času.

Kompetence digitální:

Žák chápe význam digitální technologie pro lidskou společnost, dokáže hodnotit její přínos a rizika využívání, předchází situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních, při komunikaci v digitálním prostředí jedná eticky.

6. Formy vzdělávání

Pravidelná činnost – každodenní výchovná, vzdělávací, rekreační a zájmová činnost se zaměřením na výtvarné a pracovní činnosti, přírodovědnou činnost,

- dopravní výchovu, hudební výchovu a literární výchovu
- sportovní aktivity (pohybové a míčové hry)
- pravidelná činnost je dána týdenní skladbou zaměstnání (příloha b)

Příležitostné akce – přesahují zpravidla rámec jednoho oddělení a nejsou zahrnuty do pravidelné týdenní skladby zaměstnání (besídky, spaní ve ŠD)

- připravují se pro všechna oddělení a mohou být určeny i pro rodiče nebo i širší veřejnost (Mikulášská nadílka, karneval, pálení čarodějnic)

Odpočinková činnost - zahrnuje každodenní individuální klidové činnosti po obědě, při pobytu venku, při ranním pobytu žáků nebo v tzv. koncové družině, kdy se slučují oddělení ŠD

- žák se samostatně projevuje a rozhoduje o své činnosti
- vychovatelka zajišťuje především bezpečnost

7. Zájmové činnosti při ŠD

Pastelka – výtvarně pracovní zájmový kroužek se zaměřuje na tvoření tradičních i netradičních výrobků, experimentování s barvami a probouzení výtvarné fantazie a kreativity. Žáci se seznamují s různými výtvarnými technikami, prací z neobvyklých materiálů a teplou i studenou kuchyní.

Fitdance – tanečně pohybový zájmový kroužek podporuje všestrannost a rozvoj pohybové dovednosti u žáků. Seznámí se s tanečními styly, s rytmem a se základními tanečními kroky. V rámci zájmového kroužku se realizují pohybové hry a návštěvy sportovních center.

Toulavé boty – přírodovědně turistický zájmový kroužek se zaměřuje na poznávání a ochranu životního prostředí, seznamuje žáky se základy turistických dovedností a zdravotní péče. Žáci v rámci kroužku poznávají turistická místa v blízkém okolí Domažlic.

Jednotlivé zájmové kroužky jsou otevírány v daném školním roce na základě zájmu žáků, jejich zákonných zástupců, možnosti personálního a prostorového zajištění ze strany ZŠ Komenského 17, které jsou přihlášeni k zájmovému vzdělávání.

8. Obsah vzdělávání a časový plán činnosti

Školní družina svým obsahem navazuje na základní vzdělávání a dále u žáků rozvíjí, prohlubuje a upevňuje vědomosti a dovednosti. Vychovatelky se řídí měsíčním tematickým plánem. Změna programu vyhrazena v souvislosti s provozními podmínkami, s počasím a individuálními potřebami žáků.

Měsíční tematický plán – příloha a
Týdenní skladba zaměstnání – příloha b

9. Podmínky přijímání žáků

Do ŠD jsou přijímáni žáci Základní školy Komenského 17 Domažlice, přednostně jsou přijímáni žáci 1. - 3. ročníků a to do naplnění nejvyššího povoleného počtu 240 žáků. Pokud není naplněna kapacita ŠD, mohou být přijati i žáci 4. – 5. ročníku (přednostně jsou přijímány dojíždějící žáci a žáci se zdravotně obtížemi).

V jednotlivých odděleních je zapsáno minimálně 20 žáků, maximálně 30 žáků, v oddělení lze individuálně integrovat nejvýše 5 žáků se zdravotním postižením.

Způsob přihlašování žáků do ŠD

- přihlašování probíhá na základě písemné přihlášky do ŠD, zákonní zástupci uvedou rozsah docházky (doba příchodu a odchodu) a budou-li žáci odcházet sami nebo v doprovodu
- o přijetí žáků do ŠD rozhoduje ředitel školy na základě návrhu vedoucí vychovatelky
- zákonní zástupci obdrží přihlášku na konci školního roku, zákonní zástupci budoucích 1 tříd přihlášku do ŠD odevzdají zároveň při zápisu

10. Podmínky průběhu a ukončení vzdělávání

- docházka žáků přihlášených do ŠD je povinná, nepřítomnost omlouvá zákonný zástupce
- k pravidelné denní docházce jsou přijímáni žáci na nejméně 4 dny v týdnu po dobu nejméně 5 po sobě jdoucích měsíců
- odhlášení žáka ze ŠD může provést zákonný zástupce písemně (nejdříve po skončení 1. pololetí)
- o případném vyloučení žáka ze ŠD rozhoduje ředitel školy, a to:
 - a) nezaplacení úplaty
 - b) dlouhodobá neomluvená absence
 - c) vážné či soustavně porušování vnitřního řádu ŠD

11. Podmínky pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Podněcujeme a motivujeme nejen talentované žáky, ale i žáky se speciálními vzdělávacími potřebami, sociálně znevýhodněné, s odlišným mateřským jazykem, a to individuálním přístupem vychovatelky, spoluprací s PPP, se speciální pedagožkou, s učiteli, s asistenty pedagoga a rodiči.

Podporujeme začlenění těchto žáků do sociální skupiny a přispíváme k tvorbě zdravého klima v oddělení.

Specifické pedagogické cíle pro žáky se speciální vzdělávacími potřebami:

- začlenění do všech aktivit školní družiny v nejvyšší možné míře
- podpůrná opatření k začlenění do činností – speciální pomůcky, individuální péče, asistent pedagoga

Rozvoj mimořádně nadaných žáků:

- zajištění podmínek k rozvíjení jejich nadání zabezpečením dostatku studijního materiálu (časopisy, encyklopedie)
- vytváření podmětného prostředí k rozvoji jejich tvořivosti realizace pohybových aktivit

12. Materiální podmínky

Prostory určené k činnosti ŠD:

- vlastní – 6 oddělení ŠD umístěné v přístavbě ZŠ Komenského 17
7. oddělení na 1. stupni ZŠ (hudebna), 8. oddělení na 2. stupni ZŠ,
učebna č. 7.
- využívané – sportovní hala (tělocvična, judo), školní hřiště s umělým povrchem,
Oranžové hřiště (prolézačky), učebna hudební výchovy

Vybavení – nábytek odpovídající věku žáků, odpočinková zóna (koberec), stolní a společenské hry, stavebnice, sportovní potřeby, výtvarný materiál, dětská literatura a časopisy, 5., 6., 7. a 8. oddělení disponuje interaktivní tabulí

Každý školní rok je do každého oddělení ŠD zakoupen výtvarný materiál, nové hry, hračky a stavebnice.

13. Personální podmínky

Chod školní družiny zajišťuje osm kvalifikovaných vychovatelek a asistent pedagoga. Vychovatelky se dále vzdělávají na seminářích pořádaných KCVJŠ, samostudiem (odborná literatura, odborný časopis Speciál pro školní družiny).

14. Ekonomické podmínky

Úplata stanovena ředitelem školy činí měsíčně 150,- Kč. Částka je inkasována v deseti měsíčních (září – červen) zálohách současně se stravným z účtu zákonných zástupců. Úplata slouží na uhrazení části neinvestičních nákladů provozu. Nebude-li úplata uhrazena včas a ve správné výši, může ředitel školy rozhodnout o vyloučení žáka ze školní družiny.

Ve školní družině stanoví ředitel školy úplatu poníženou podle délky omezení nebo přerušení provozu, je-li délka omezení nebo přerušení více než 5 dnů v měsíci.

15. Podmínky bezpečnosti práce a ochrany zdraví

Podmínky bezpečnosti práce a ochrany zdraví jsou stanoveny vnitřním řádem ŠD.

Za bezpečnost žáků ve ŠD zodpovídají vychovatelky. Žáci odcházejí podle pokynů uvedených na přihlášce do ŠD, popřípadě na základě písemné žádosti o uvolnění ze ŠD. Vychovatelky jsou jednou ročně proškoleny o předpisech PO a BOZP a dodržují bezpečnostní předpisy při práci. Žáci jsou vedeni k dodržování pravidel bezpečnosti při každé činnosti, pravidelným hygienickým návykům, zásadám stolování, k péči o čistotu, pořádek a péči o svoje zdraví. Vychovatelky se snaží učinit všechna opatření, aby nebezpečí úrazu bylo minimalizováno. Dojde-li přesto k úrazu, zajistí první pomoc, informuje zákonného zástupce a vyplní patřičnou dokumentaci.

16. Přílohy

- a) Měsíční tematický plán
- b) Týdenní skladba zaměstnání

a) Měsíční tematický plán

ZÁŘÍ - Všichni jsme kamarádi

- poznáváme nové prostředí, nové kamarády
- upevňujeme pravidla společenského chování v kolektivu, družinová pravidla, bezpečnost
- učíme se sebeobsluze a samostatnosti (v šatně, v jídelně, v prostorách ŠD)
- orientace ve škole a kolem budovy školy
- cesta do školy – přechody, dopravní značky, semaforey, dopravní prostředky
seznamovací hry prázdninové zážitky
- kouzelná slovíčka

ŘÍJEN – Barevný podzim

- podzim v zahradě – modelování ovoce, poznávání různých druhů podle chuti, hmatu, vůně
- pozorujeme změny v přírodě
- poznáváme a sbíráme plody podzimní přírody

- tematické básničky s podzimem
- naše rodina – představování své rodiny, povolání rodičů, sestavování „rodokmenu naší rodiny“
- názvy členů široké rodiny □ Halloween
- kouzelná slovíčka

LISTOPAD - Utichající příroda

- barvy podzimu v klovině, frotáž, otisky listů, koláže
- výroba zvířátek a korálků z přírodnin
- didaktické hry – upevňujeme a procvičujeme znalosti
- učíme se o tom, jak zvířátka přečkají zimu (stěhovaví ptáci, zimní spánek)
- sv. Martin – pranostika, legenda – kresba, malba
- Dušičky
- kouzelná slovíčka

PROSINEC - Adventní doba

- příchod Mikuláše, anděla a čerta – výrobky s touto tematikou, říkadla, básničky, písničky, nadílka
- Advent a Vánoce – tradice, význam, zvyky, jak to chodí jinde ve světě, adventní kalendář
- vánoční výzdoba školní družiny, pečeme cukroví
- píšeme dopis Ježíškovi
- výroba vánočních dáreků, přání
- zpívání a poslech koledí, hra na Orffovy nástroje
- společenské hry
- kouzelná slovíčka

LEDEN - Zimní krajina

- Tři králové – význam, sbírka
- zimní sporty – poznávání jednotlivých sportů a vybavení
- jak se správně v zimě oblékat – chráníme si své zdraví
- zasněžená krajina – tvoření, koláž, vločky hry na sněhu
pomoc zvířátkům, přikrmování ptáčků
- kouzelná slovíčka

ÚNOR - Masopust

- Masopust – povídáme si o tradicích a původu Masopustu
- výroba karnevalových masek
- sv. Valentýn – výroba přáníček
- vyprávění o přátelství, o dobrých vlastnostech, malba kamaráda
- pozorování chování ostatních dětí – povídání o pozorovaném

- všichni máme stejná práva – nedělej nikomu to, co sám nechceš, aby ostatní dělali tobě – rozhovory
- kouzelná slovíčka

BŘEZEN - Jaro se probouzí

- básničky s jarní tematikou, pranostiky o jaru,
- jarní výzdoba družiny
- pozorujeme probouzení přírody, hledání jarních květin – vycházky do přírody
- malujeme jarní květiny různými výtvarnými technikami
- měsíc knihy – práce s knihou, oblíbená kniha, oblíbený hrdina
- výroba záložky do knihy
- vyprávění o domácích mazlíčcích a mláďatech (správně pojmenováváme) □ kouzelná slovíčka

DUBEN - Měsíc učení a poznávání

- 1. 4. Den ptactva – návrat ptáků ze zimních krajín – poznáváme druhy (poslech nahrávek, kresba)
- měsíc bezpečnosti – jak se chováme v dopravním provozu, dopravních prostředcích
- pravidla silničního provozu, poznáváme dopravních značek – vycházky
- rozhovory o předcházení úrazům
- seznamujeme se s tradicemi Velikonoc – říkanky, symboly, význam
- velikonoční výzdoba školní družiny, pletení pomlázek
- stavění máje – čarodějnice (masky, zvyky, soutěže)
- kouzelná slovíčka

KVĚTEN - Soutěžíme a sportujeme

- Den matek – výroba dáreků pro maminky
- uvědomujeme si co pro nás a naše tělo znamená sport, malujeme sportovce, sportovní disciplíny
- Lidské tělo – poznávání a zajímavosti o lidském těle – práce s časopisy, encyklopediemi
- soutěže a kvízy na téma moje tělo
- ujasnění hygienických zásad
- zásady první pomoci
- sportovní aktivity na hřišti, vycházky do okolí školy
- kouzelná slovíčka

ČERVEN - Prázdniny se blíží

- 1.6. Den dětí – oslava, soutěže, kvízy
- jak bych chtěl strávit prázdniny – práce s atlasem - hledáme země, které bychom chtěli navštívit
- Den otců – co všechno tatínek umí

- bezpečnost o prázdninách (na kole, u vody), důležitá telefonní čísla
- naše město – důležité budovy v našem městě
- rozloučení se školním rokem
- kouzelná slovíčka

b) Týdenní skladba zaměstnání

Denní režim	6.30 –7:45	11.45-12.30	12.40-13.30	13.30-15.00	15.00-16.30
Pondělí	Zájmová a relaxační činnost	Hygiena a oběd	Hygiena a oběd, relaxační činnost	Pravidelná výchovná vzdělávací zájmová rekreační činnost	Didaktické hry Zájmové kroužky
Úterý	↓	↓	↓	↓	↓
Středa	↓	↓	↓	↓	↓
Čtvrtek	↓	↓	↓	↓	↓
Pátek	↓	↓	↓	↓	↓